

Автор статті:
Анастасія Рашко,
студентка
спеціальності «Соціальна педагогіка»

Науковий керівник:
Сергій Котловий,
кандидат педагогічних наук, викладач
кафедри соціальних технологій

ПРОФЕСІЙНА ТВОРЧИСТЬ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Оцінюючи тенденції розвитку соціальної педагогіки як напрямку фахової підготовки та професійної діяльності, варто зазначити, що одним з основних завдань соціального педагога, місія якого – соціальне виховання особистості, а також надання допомоги в складних життєвих обставинах, є розвиток особистості як суб'єкта та творця власного життя, здатного до ефективної соціальної взаємодії й самореалізації як з метою власного успіху, так і для процвітання та розквіту нашої держави.

Зараз професійна підготовка фахівців соціальної сфери в Україні здійснюється у різних формах: очна, очно-заочна, заочна, вечірня, екстернат та інші – і передбачає багаторівневий характер освіти: допрофесійна, професійна, післядипломна, підвищення кваліфікації, перепідготовка кадрів. Соціальні педагоги мають можливість отримувати різноманітну кваліфікацію і спеціалізацію у середніх навчальних закладах (училищах, технікумах, коледжах, ліцеях) та у вищих навчальних закладах (інститутах, університетах, академіях та ін.) [1, с.54].

Професійна підготовка фахівців для соціальної сфери здійснюється у вузах різних напрямків: університетах класичного профілю, педагогічних університетах, академіях, педагогічних, медичних, технічних, юридичних, економічних інститутах.

На даний час в Україні можна виділити наступні рівні підготовки кадрів для соціальної сфери:

1. Допрофесійна підготовка на курсах, у школах, ліцеях. Випускники цих закладів, отримавши середню освіту, можуть працювати у відповідних закладах і обслуговувати хворих, престарілих, одиноких.
2. Навчання у середніх спеціальних навчальних закладах дає можливість очолити відділення обслуговування на дому, відділення денного перебування, невідкладної соціальної допомоги та інші відділення із обслуговування хворих, престарілих, одиноких.
3. Навчання у вищих закладах освіти (термін навчання 4-6 років); особи, які мають вищу освіту, можуть навчатись на спеціальних факультетах післядипломної освіти (від 1 до 3 років). У свою чергу, вища професійна освіта має 2 ступені: підготовка бакалаврів (4 роки), магістрів (6 років). Останні після отримання диплому мають право займатися навчально-педагогічною та науково-дослідницькою роботою.
4. Перепідготовка і підвищення кваліфікації працюючих спеціалістів (система різноманітних курсів, стажувань і т.д.).
5. Підготовка науково-викладацьких кадрів. На сьогодні в Україні діють вчені ради по захисту дисертацій, у яких успішно захищаються докторські і кандидатські дисертації із різноманітних проблем соціальної роботи та соціальної педагогіки. Характерно, що поряд із викладачами успішно захищають свої наукові дослідження практики: спеціалісти управлінської соціальної захисту населення, спеціалісти центрів соціальних служб для молоді, управлінські кадри [2, с.144].

Сучасні дослідники до основних характеристик творчої особистості, у тому числі й соціального педагога, відносять: використання власного потенціалу не тільки у розв'язанні інтелектуальних, а й життєвих проблем, творче відношення до життя,

конструктивізм у діяльності, самоактуалізація, розвинене почуття гумору. Таким чином, соціально-педагогічна творчість як процес створення нового вимагає від соціального педагога високого рівня професійної компетентності, високої професійної та особистої культури, готовності до інноваційних змін, володіння техніками та прийомами творчої діяльності.

Рівень розвитку професійної творчості можна умовно виміряти за допомогою ряду критеріїв. До таких відносять: потреба в нових ідеях; здатність помічати і формувати альтернативи, сумніваючись у тому, що на перший погляд є очевидним; вміння повністю «занурюватися» в проблему, в той же час, відштовхуючись від реальності, бачити перспективу; вміння представляти передбачуваний об'єкт в новому вимірі.

Таким чином, соціальний педагог, котрий здійснює професійну діяльність на творчому рівні, характеризується здатністю відходити від існуючих у суспільстві стереотипів і шаблонів, оригінальним баченням проблемних ситуацій, умінням приймати правильні рішення в умовах дефіциту часу, стресових ситуаціях; прагненням досягти найбільшої результативності в професійній діяльності, високим рівнем відповідальності як за її безпосередні, так і подальші результати; оптимізмом, наполегливістю, ініціативністю, цілеспрямованістю, рішучістю; розвинутою уявою, гнучкістю, швидкістю й асоціативністю мислення, легкістю генерування ідей, що забезпечують його ефективну діяльність з розвитку потенційних можливостей особистості з метою її позитивної соціалізації.

Використана література:

1. Міщук Л. І. Теоретико-методичні основи професійної підготовки соціального педагога у закладах вищої освіти : [монографія] / Міщук Людмила Іванівна ; М-во освіти і науки України ; Запорізький державний ун-т. — Запоріжжя : Промінь, 1997. — 370 с.
2. Поліщук В. А. Теорія і методика професійної підготовки соціальних педагогів в умовах неперервної освіти : [монографія] / За ред. Н. Г. Ничкало. — Тернопіль: ТНПУ, 2006. — 424 с.